

SKUTECZNE NARZĘDZIE OCHRONY MAJĄTKU RODZINNEGO

Fundacja rodzinna

Trwają prace nad wprowadzeniem do polskiego porządku prawnego fundacji rodzinnej – nowej formy prawnej, która ma stać się odpowiedzią na zgłaszaną przez polskich przedsiębiorców rodzinną potrzebę elastycznego kształtowania zasad sukcesji i zapewnienia wielopokoleniowego zarządzania majątkiem rodzinnym.

Fundacje rodzinne z dużym powodzeniem od wielu lat funkcjonują w krajach Europy Zachodniej takich jak Austria, Holandia czy Malta, gdzie przez całe pokolenia zarządzają biznesami lub skupiają się na gromadzeniu i powiększaniu majątków rodzinnych. Rosnąca świadomość wagi problemu niekontrolowanej sukcesji, a także indywidualne uwarunkowania rodzinne i biznesowe sprawiają, że również polscy właściciele firm rodzinnych coraz chętniej chcieliby lokować majątek rodzinny w fundacji prywatnej (rodzinnej), która umożliwi skonsolidowanie

całego majątku w określonej strukturze i zapewni długoterminowe utrzymanie majątku rodzinnego w rękach rodziny, a tym samym nie prowadzi do jego rozproszenia, w szczególności wśród spadkobierców fundatora, z których każdy otrzymałby określoną część i mógł nią rozporządzać wedle własnego uznania.

Polskie prawo spadkowe obecnie nie daje bowiem możliwości w pełni swobodnego uregulowania zasad dziedziczenia firm rodzinnych oraz nie przewiduje komplekso-

wych mechanizmów, które mogłyby zapewnić ich wielopokoleniowość. Instytucje prawne takie jak dziedziczenie ustawowe oraz prawo do zachowku mogą prowadzić nie tylko do braku urzeczywistnienia pełnej woli spadkodawcy, ale także do znacznego rozdrobnienia majątku rodzinnego powodującego utratę jego wartości oraz potencjału inwestycyjnego. W rezultacie bardzo często majątek rodzinny zamiast łączyć kolejne pokolenia staje się zarzewiem konfliktów, które przekładają się na działalność operacyjną i utratę jego wartości.

Poprzez osadzenie majątku rodzinnego w podmiocie (fundacji prywatnej), który niejako „odrywa” własność od osoby fundatora, a tym samym nie jest obciążony ryzykami związanymi z powiązaniem osób fizycznych z ich majątkiem, możliwa jest realizacja podstawowych celów modelowej fundacji rodzinnej, do których należą zapewnienie wielopokoleniowego, efektywnego zarządzania majątkiem rodzinnym oraz zabezpieczenie przed jego rozdrobnieniem, a także stworzenie mechanizmu pozwalającego uniknąć potencjalnych konfliktów pomiędzy członkami rodziny. Ponadto fundacja rodzinna ze swej istoty ma na celu zabezpieczenie finansowe poszczególnych sukcesorów.

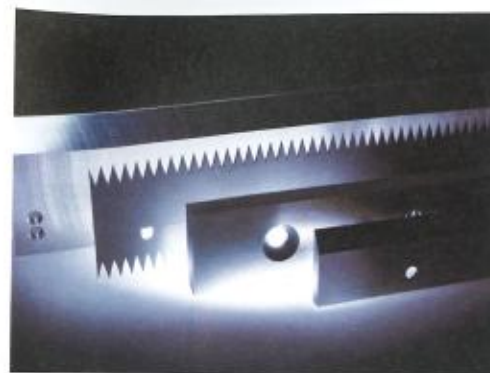
**CZY POLSKA FUNDACJA RODZINNA
BĘDZIE ATRAKCYJNYM NARZĘDZIEM
SUKCESYJNYM DLA PRZEDSIĘBIORCÓW
RODZINNYCH, OSTATECZNIE ZDECYDUJĄ
PRZEPISY PODATKOWE**

INNOVATION.
SLITTING TECH
AND VALVES.
PRECISION.

DIENES POLSKA SP. Z O.O. · BUDOWLANA 15 · 88-100 INOWROCŁAW
TELEFON +48 52 3577033 · BIURO@DIENES.COM.PL
WWW.DIENES.COM.PL

DIENES

| noże krążkowe | noże listwowe i szpalty podnożowe | noże zębate i kształtowe | noże do cięcia wzdłużnego blach |
| wały | głowice do nawijaków i odwijaków | oprawy i bloki nożowe | zapewniamy profesjonalny serwis szlifierski |
| gwarancja jakości / certyfikat ISO 9001:2015 |

Założycielem fundacji rodzinnej jest fundator (jeden lub kilku), który nieodpłatnie przekazuje na rzecz fundacji składniki majątkowe (na przykład akcje i udziały w spółkach oraz inne papiery wartościowe, środki pieniężne, nieruchomości, wierzytelności, dzieła sztuki i inne wysoko cenne ruchomości) oraz jednocześnie ustanawia krąg beneficjentów (podmiotów, które korzystać będą z zysków osiągniętych przez fundację), a także określa warunki oraz wysokości wypłat na ich rzecz. Co istotne, fundator ma możliwość wskazania jako beneficjentów fundacji nie tylko samego siebie i członków swojej rodziny, ale też osób jeszcze nienarodzonych oraz podmiotów spoza kręgu rodziny.

Fundacja rodzinna realizuje zatem wolę fundatora, która musi być respektowana nie tylko przez jego bezpośrednich spadkobierców, ale także przez kolejne pokolenia. Pozwala to na utrzymanie w rękach rodziny przez kolejne pokolenia majątku – w tym firmy rodzinnej – budowanego przez fundatora na przestrzeni wielu lat oraz przeprowadzenie procesu zmiany pokoleniowej zgodnie z wolą fundatora. Jednocześnie sama firma rodzinna staje się niezależna od ewen-

tualnych konfliktów i sporów wśród członków rodziny.

KIEDY POLSKA FUNDACJA RODZINNA?

Zgodnie z założeniami autorów projektu ustawy o fundacji rodzinnej nowe przepisy mają wejść w życie od 1 stycznia 2022 r. Obecnie czekamy na udostępnienie do publicznej wiadomości ostatecznego projektu ustawy o fundacji rodzinnej, który będzie uwzględniał uwagi zgłoszone przez środowisko firm rodzinnych w trakcie konsultacji publicznych.

Pierwszy projekt ustawy o fundacji rodzinnej zgłoszony do konsultacji publicznych oraz przebieg samych konsultacji pozwalają mieć nadzieję, że polska fundacja rodzinna jako nowa forma prawna, na której oparte będą procesy sukcesji, będzie zapewniać fundatorom odpowiedni poziom elastyczności, aby możliwe było dostosowanie zasad jej

funkcjonowania do indywidualnych potrzeb oraz otoczenia rodzinno-biznesowego.

Wydaje się, że o tym, czy polska fundacja rodzinna będzie atrakcyjnym narzędziem sukcesyjnym dla przedsiębiorców rodzinnych, ostatecznie zdecydują przepisy podatkowe. Nie ulega bowiem wątpliwości, że kwestia opodatkowania fundacji rodzinnej jest jednym z najistotniejszych aspektów jej funkcjonowania. Od przyjętych rozwiązań podatkowych w dużej mierze zależeć będzie bowiem, na ile polscy przedsiębiorcy będą zainteresowani pozostawieniem swojego majątku rodzinnego w Polsce i ulokowaniem go w polskiej fundacji rodzinnej, a na ile nadal bardziej korzystne będzie dla nich skorzystanie z fundacji prywatnej mającej swoją siedzibę zagranicą.

Daria Leszczyk

O autorce: Daria Leszczyk – adwokat w Grabowski i Wspólnicy Kancelaria Radców Prawnych sp. k. Specjalizuje się w prawie spółek handlowych, aspektach związanych z planowaniem sukcesji w firmach rodzinnych oraz obsłudze procesów strukturyzacyjnych. Prowadzi liczne procesy przekształceń, fuzji i przejęć oraz podziałów spółek handlowych, a także uczestniczy w opracowywaniu i wdrażaniu kompleksowych planów strukturyzacji kapitałowych i majątkowych przedsiębiorstw. Prowadzi szkolenia z zakresu sukcesji firm rodzinnych. Wraz z zespołem prawników kancelarii prowadzi blogi: www.crisislaw.pl oraz www.rodzinywbiznesie.pl